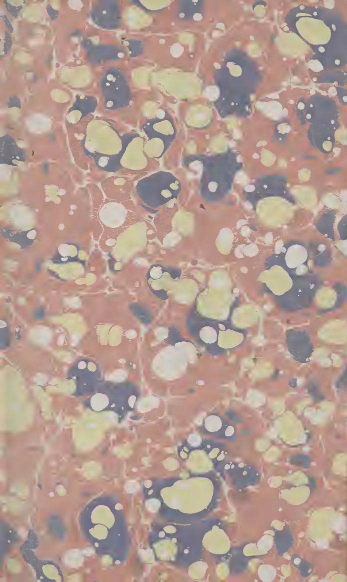

Acta
Yfirréttarins
á
Íslandi,
fyrir árin 1773-1776.

Leirárgørdum vid Leirá, 1800.
Prentud á kostnad Notarii B. Stephensens,
af Factóri og Bókþryckjara Schagfjord.

Annó 1773, þann 22ann Júlí, var Yfir-rétturinn settur, undir Præsidió Stiptamtmanns L. A. Thódals, med undirskrifudum Assessórum.

NUM. I.

Mætti fyrir Yfir-rettinum Sýslumadur J. Jakobsson, sem framlagdi Yfir-rettar stefnu undir Stiptamtmanns Thódals nafni og landsins signeti, af 16da hújus, med hvorri til stadfestingar innstefnast Hierads og Extra-Logþingis dómar, affagdir 1ta og 15da Aprílis nærstl. af Sýslumanni V. Scheving og Logmanni S. Sölvasyni, í hórdóms sök Peturs Bjarnasonar, sem einnig er stefndur ad mæta fyrir Yfir-rettinum; stefnan upplesin og merkud lit. A. Því næst framlagdi Sýslumadur J. Jakobsson Hierads og Extra-logþingis Prócessa og dóma í nefndri sök, í hvörs slúttníngu Delinqventinn Petur Bjarnason, er dæmdur ad missa hoftid sitt med eggsi, fyrir þridja framid hórdóms brot;

Próceßinn lesinn og markadur lit. B. Uppá Delinqventsins vegna mætir, sem Defensor, Sýßlumadur G. Runólfsson, og uppástendur, ad Delinqventinn verdi frikenndur frá ad missa lífid, eptir Forordníngunni af 13da Júní 1771. Þar uppá repliqverar Sýßlumadur J. Jakobsson, ad sama Forordníng hafi, þá brotid skedi og vard opinbert, aptur verid upphafin med annari kóngl. Forordníngu, og kunni því ecki ad koma Delinqventen til aßistunar. Lögmadur S. Sölvason framlagdi innlegg, af dags dató, til forsvars sínum Extralögþíngis dómi, lesid og markad lit. C. Delinqventen fyrir Rettinum examineradur, medkiennir allt hid sama, sem ádur fyrir Hierads- og Extra-Lögþíngis-rettunum, og segist eckert hafa ad framfæra ser til forsvars, fyrir utan þad, sem Defensor allareidu hafi uppástadid, í Anledning af Forordníngunni af 13da Júní 1771, um hvörja hann segist hafa heyrt talad, ádur enn hann framdi hid seinasta brot. Meira höfdu ecki partarnir ad framfæra, utan Sýßlumadur J. Jakobsson uppástód Hierads og Extra-Lögþíngis dómanna stadfestíngu; var því svolátandi Yfir-rettar dómur í sökinni afsagdur:

Extra-Lögþíngis dómur Lögmanns S. Sölvasonar, med hvörjum Delinqventinn Pétur Bjarnason, egingiptur, fyrir hans framid þridja hórdóms

dóms brot, er dæmdur eptir Stóra-dóms hljódun til ad missa lífid, og med eggsi hálshøggvast, er af Yfir-réttinum hér med stadfestur; þó má engin Execútión ské á hans lífi, fyrri enn søkin er konúnglegri hátign allraundirdánugast refererud, og allranádugasta Resólútíón aptur innkomin. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

O. Stephánsson. B. Markússon.
J. Olafsson. M. Olafsson.
L. Gudmundsson. H. Jakobsson.
J. Eggértsson. S. Sigurdsson.
S. Finnsson. J. Jónsson.
H. Þorgrímsson.

NUM. II.

Þann 23ja Júlí settist Yfir-retturinn ad uþþu; mætti þá Sýslumadur S. Sigurdsson, og framlagdi Yfir-rettar stefnu af 17da hújus, undir Stiptamtmanns Thódals nafni og landsins signeti, med hvørri til stadfestingar innstefnist Løgþingis dómur, afsagdur af Løgmanni B. Markússyni, í Gudrúnar Pálsdóttur dulsmáls søk, sem einnig er stefnd ásamt hennar Talsmanni, Sýslumanni H. Þorgrímssyni; endilega er og

fiefndur Sýslumadurinn S. Sigurdsson, sem vidkomandi sakarinnar, m. v., sem siefnan med ser ber, lesin og merkud lit. A. Sýslumadur S. Sigurdsson framlagdi Hierads og Løgþíngis Acta í sokinni, af 1770, í hvørs slúttníngu Delinqventinden Gudrún Pálsdóttir er dæmd, fyrir framid dulsmál, ad missa høfudid, upplesnir og áteiknadir lit. B. Annann þíngs-act framlagdi Sýslumadur S. Sigurdsson, af 20ta Octóbr. 1770, áhrærandi eitt annad dulsmál, sem nefnd Delinqventinde hefir framid, og fyrir Retti medkennt, samt vitni þar um yfirheyrd, en engin Decision þar um gjørd í Hieradi, lesinn og markadur lit. C. Enn þá framlagdi sami Sýslumadur eitt Dócúment, áhrærandi þessa Delinqventinde, ad hún í þridja sinni hafi verid misgrunud og álitin fyrir ad vera ólett, hvad af yfirsetukonum hefir attesterad verid þann 27da Apr. 1771, og uppástendur Sýslumadurinn, ad Hierads og Løgþíngis dómarnir verdi stadfestir; Dócúmentid uppl esid og markad lit. D. Delinqventindens Talsmadur, Sýslumadur Z. Þorgrímsson uppástendur þarámóti: ad med því nockrar óransakadar kríngumstædur framkomi, sem endilega þyrftu ad koma undir náqvæmari Inqvisition, svo verdi sokin ecki ad þessu sinni til dóms fyriteckin. Hvar uppá siell svoddan Yfir-rettarins Alyktan:

Sá af Sýslumanni S. Sigurdssyni framlagdi Herads og Løg-þíngis dóm-

dómur í þessu máli, kann ecki af Yfir-rétt-inum að þessu sinni uppákénnast, þar be-vísanlega framkémur, að Guðrún Páls-dóttir hafi, fyrir utan það í fyrsta sinni umgétna dulsmál, fyrir hvørt hún er dæmd, framið ønnur tvø seinna, af hvørjum það fyrra er examinerað og af henni meðkénnt, en það síðara ecki svo fullkomlega, sem vera ber; þarf því ecki einúngis náqvæm-lega að undirsækjast, heldur og Delinqvent-inden, fyrir øll þessi brot, eptir forþén-ustu, að nýju løglega dæmast, hvørjum seinna dómi Sýslumaður S. Sigurðs-son hefir, nærstkomandi ár, að innstefna fyrir Løgþingis- og Yfir-réttinn, svo søk-in kunni, án lengri undandráttar, fyrir øllum landsins Réttum, það fljótasta møgu-legt er, að afgjørast. A meðan skal De-linqventinden vera í forsvaranlegri vøktun hjá Umboðshaldaranum í Vestmanna-eyjum. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	S. Sølvason.
J. Olafsson.	M. Olafsson.
G. Runólfsson.	L. Gudmundsson.
H. Jakobsson.	J. Eggértsson.
	J. Jak.

J. Jakobsson. S. Finnsson.
J. Jónsson. H. Vidalin.

Num. III.

Sama Eptirmiddag vóru af Yfir-rettinum fyriteknn þau af Helga Bjørnssyni á Valdaráfi framsendu Dócúment fyrir Yfir-rettinn, og upplesin Yfir-rettar stefna af 18da Nóvembr. 1772, med hvørri stefniſt Løgsagnarinn Arngrímur Jónsson og Løgmadurinn S. Sølvason, þeirra afsøgdu Hjerads og Løgþingis dóma ad forsvara, sem þeir afsagt hafa í landa-þrætu máli millum nefnds Helga á þá einu, og Páls Hallgrímssonar, Peturs Olafssonar og Illhuga Jannessonar á þá adra sídu, sem einnig eru stefndir ad mæta og forsvara sína Actión, med vídara, sem stefnan med ser færir, lesin og merkud lit. A. Þvi nærst var upplesinn Hjerads og Løgþingis Próceſs í málinu, sá fyrri af 21ta Júní og 1ta Octóbr. 1771, í hvørs slúttníngu þrætulandid er dæmt Helga; sá sídari af 13da og 15da Júlí 1772, sem upphefur Hjerads dóminn, og frádæmir Helga þad umþrætta land, sem Próceſſinn vídar útvísar, markadur lit. B. Løgmadur S. Sølvason mætir sín egiun vegna, og framlagdi innlegg af dags Dató, hvar í hann prótesterar, ad Vice-Løgmadur J. Olafsson og Klausturhaldari H. Vidalín hafi Vótum í þessari søk, þad uppleſid merkiſt lit. C. Þvi nærst var

var uppleſid Helga Bjørnsſonar innlegg af 29da Júní nærſtlidna, hvar í hann ákærir Løgmanns S. Sølvasſonar dóm í ſøkinni, og framfærir hennar Demonſtratión, og endilega ſitt Paaſtand og Irretteſættelſer, med vidara, ſem ſama innlegg med ſer ber, leſid og auðkennt lit. D. Frá Løgſagnara A. Jónsſyni var framlagt innlegg af 28da Júní nærſtl., hvar í hann framfærir þau helſtu rok og Beviſingar, hvar á hann haſi grundad ſinn affagda Hjeradsdóm í ſøkinni, ſem hann uppáſtendur verdi ſtadfeſtur, og ſer tildæmiſt Satisfactión og málskoſtnadur, med fleirn, ſem innleggid med ſer færir, leſid og markad lit. E. Løgmadur S. Sølvaſon framlagdi enn þá innlegg af dags dató, til forſvars ſínum affagda Løgþíngis dómi í ſøkinni, hvar í hann einnig uppáſtendur, ad Helgi verdi tilfundinn ad betala ſer nockud tølnverdt, þad leſid og markad lit. F. Uppá Páls Hallgrímsſonar, Peturs Olafsſonar og Illhuga Janneesſonar vegna mætir Sýſlumadur J. Jakobsſon, ſem uppáſtendur, ad Løgmannſins dómur verdi ſtadfeſtur, en Helgi álitiſt, ſem temere litigans, og tildæmiſt ad betala gylda Satisfactión og málskoſtnad til ſinna Principaler, þar ed Próſeſſinn ſýni, ad hann ecki haft haſi minnſtu orſøk til ad innſtefna ſøkinni fyrir Yfir-rettinn. Meira qvádnuſt partarnir ecki hafa ad framfæra; var því ſøkin upptekin til dóms og þannig affagdur, ſem fylgir:

Til ad bevísa sinn eignar-rètt til þeirra umtvístudu svo kolludu Teiga, hefir eigandi jardarinnar Hóls, Helgi Bjørnsson, fært vitni fyrir Rètti Løgsagnarans Arngrims Jónssonar, uppá þad, ad jørdin Hóll hefdi meiri rètt til Teiganna, heldur enn jardirnar Hvammur og Kúástadir, hvørra jarda egendur hafa einnig hast og viljad bevísa sinn eignar-rètt til sømu Teiga, ecki einúngis med gømlum vitnisburdum, sem útgéfnir vóru hèr um 1600, heldur og med nýjum, sem fyrir Hèrads-rèttinum, høldnum ad Hóli í Svartárdal, þann 21ta Júni 1771, teknir eru. Af beggja partanna fyrir Hèrads-rèttinn framfærdu ástædum og vitnisburdum, er audsjáanlegt, ad hvorutveggju hafa nefnt lands-pláts beitt og brúkad, svo þad hefir allt af verid, eins og þad einnig er enn þá, þrætu-pláts beggja jardanna egenda á milli, og hvørugur þeirra hefir fengid fullkomlegann eignar-rètt, edur riktuga hefdar adkomst þar til; þvi dæmist rètt:

Þeir svo kolludu Teigar skulu hèr eptir átølulaust tilheyra Hóli ad helmíngi móti Hvammi og Kúástødum, svo allar þessar jardir hafi rèttugheit til ad brúka, behalda og sèr í nyt ad færa þetta lands-pláts, þó svo ad Hvammur og Kúástadir ecki brúki eda nýti sèr

marg-

margnefnda Teiga meir enn til helm-
inga móti Hóli. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	B. Markússon.
M. Olafsson.	G. Runólfsson.
L. Gudmundsson.	J. Eggértsson.
S. Sigurdsson.	S. Finnsson.
J. Jónsson.	H. Þorgrímsson.

Annó 1774, þann 25ta Júlí, var Yfir-rétturinn settur, undir Præsidió Stiptamtmanns L. A. Thódals, med undirskrifudum Assessórum.

Num. I.

Mætti fyrir Yfir-rettinum Sýslumadur L. Gudmundsson, sem tilskickadur Actor í Þórunnar Einarsdóttur dulsmáls-sök, og framlagdi Yfir-rettar stefnu, med hvorri Lögmadur S. Sölvason og Sýslumadur J. Arnórsson eru stefndir ad forsvara heirra afsögdu lífláts dóma yfir nefndri Delinqventinde, sem einnig er stefnd ad mæta fyrir Yfir-rettinum, til ad svara henni fyrirlögdum spursmálum, og framsæra sitt för-

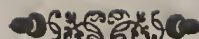
svar, stefnan uppleſin og merkud lit. A. Þvi nærst vórn framlagdir Hjerads og Løgþingis Próceſſar og dóm-ar i ſøkinni, i hvørra ſlúttningu Delinqventinden Þór-un, er dæmd ad miſſa lífid fyrir framid dulsmál, upp-leſnir og markadir lit B. Actor framlagdi innlegg, med hvørju hann uppáſtendur Hjerads og Løgþíngis-dómanna ſtadfeſtingu, uppleſid og audkennt, lit. C. Uppá Delinqventindens vegna mætir, ſem tilſkickadur Defenſor, Sýſlumadur V. Jónsſon, og framlagdi inn-legg, hvar med hann uppáſtendur, ad Hjerads og Løg-þingis dómarnir affagdir yfir Delinqventinden, verdi, ſem ofhardir, upphafdir og þeim fráſallid, þad upp-leſid áteiknaſt lit. D. Sýſlumadur J. Arnórsſon fram-færir, ad ósktudu þvi, ſem Defenſor haſi hjer uppá-ſtadid, hafi hann þó anſjed ſikkerſt, ad dæma Delin-qventinden frá líſinu, beint eptir løgunum, og innlæt-ur ſøkina til dóms. Actor og Defenſor høfdu ecki held-ur meira ad framfæra, hvar fyrir ſøkin var til dóms upptekin, og ſvolátandi affagdur:

Sá af Løgmanninum S. Sølva-syni affagdi Løgþingis dómur i þeſſu máli, er af Yfir-réttinum i þann máta ſtadfeſtur: ad Delinqventinden Þórun Einarsdóttir, ſkal fyrir medgengid og henni yfirbevíſad dulsmál árid 1770, miſſa

missa høfudid; en med því svo vel af Prestanna Attestum í Prócessinn innfærdum, sem ødrum sakarinnar kríngumstædum er audsjáanlegt, ad þetta er ein mikid einføld manneskja, sem fyrst hefir ordid confirmerud á síns 20ta aldurs ári, en hefir á því 21ta strax eptir, framid dulsmálid, er hún af ótta fyrir barnsfødurnum segist gjørt hafa, en ecki vitad hvørt straff vid lá, þaradauki aldrei séd barn fædast, edur nýfædt barn augum litid; þá innstilliþt allraundirdánugast til Hans Majst., hvørt þessar kríngumstædur, sem og einnig, ad Delinqventinden hefir ad undanførnu fært skickanlegann lifnad, kynnu ecki ad takast í allranáduguſtu yfirvegun til straffsins linunar. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

D. Stephánsson.	B. Markússon.
G. Runólfsson.	M. Kétilsson.
J. Eggértsson.	P. Axelsson.
V. Schéving.	S. Finnsson.
M. Gíslason.	J. Arnórsson.
J. Jónsson.	H. Þorgrímsson.

Num. II.

Sama Eptirmiddag mætti í Yfir-rettinum Sýslumadur G. Runólfsson, og sem tilskickadur Actor í Páls Bjørnssonar og Gudrídar Vilhjálmsdóttur dulsmáls sök, framlagdi Yfir-rettar stefnu, med hverri stefnast Sýslumadurinn O. Erlendsson og Løgmadur S. Sølvason, til ad forsvara þá í sökinni gengnu Hierads og Løgþingis dóma, hún upplesin og merkud lit. A. Framlagdi svo Actor þá í sökinni gengnu Hierads og Løgþingis Prócessa og dóma, í hverra slúttningu Delinqventerne eru dæmd frá lífinu, fyrir framid dulsmál, sem Prócessarnir framar med ser bera, upplesnir og markadir lit. A. Actor Syslumadur G. Runólfsson refererar sig til laga og Forordnínga, hvert heldur Delinqventanna framinn misgjørníngur verdi álitinn fyrir dulsmál edur grófara Delictum. Uppá Delinqventanna vegna mætir þeirra tilskickadur Talsmadur, Sýslumadur P. Axelsson, og framlagdi innlegg, hvar í hann framfærir Delinqventanna forsvar og afbatanir, lesid og markad lit. C. Vídara søgdust partarnir ecki hafa ad framfæra í sókn edur vørn málsins, var því svo látandi dómur í sökinni afsagdur:

Yfir-rétturinn fríkénnir Gudrúnu Vilhjálmsdóttur fyrir øllu straffi í þessu máli, þar eckért er henni í því yfir-

he-

bevísad, sem eptir løgum og Rétti kann saknæmt álitast; þarámóti skal Páll Bjørnsson, fyrir sinn misþenktann umgáng med þess nýfædda og lítilfa barns medhøndlun, hvørs høfud er fundid brotid, jafnvel þótt sá verknadur sé honum ecki ysirbevísadur, samt innant lítilfjørlegum lepp nidurgrafid hálfa alin í sandinn á Reykjarfirdi, erfida í því íslendska Tukthúsi nærstkomandi 2 ár.

Actum ut supra.

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	B. Markússon.
M. Kétilsson.	J. Eggértsson.
V. Schéving.	S. Finnsson.
M. Gíslason.	J. Arnórson.
J. Jónsson.	H. Þorgrímsson.
J. Arnórsson.	V. Jónsson.

Num. III.

Þann 26ta Júlí settist Yfir-retturinn ad nýju, mætti þá Sýslumadur M. Ketilsson, sem tilskickadur Defensor í Bergs Pálssonar Þjófnadar-máli, og framlagdi Yfirrettar stefnu af 18da Július, hvar med Løgmad-

madur B. Markússon og Sýslumadur G. Runólfsson eru stefndir til ad forsvara þeirra yfir Delinqventen, afsøgdu Hierads og Extra-Løgþíngis dóma, semsem stefnan vidara med sér færir, upplesin og mærkud lit. A. Løgmadur B. Markússon framlagdi Exceptións inulegg mót stefnunni, og prótesterar ad mæta med Aftens-Varsel, þad upplesid og markad lit. B. Sýslumadur M. Ketilsson lagdi bón fyrir, ad Løgmadurinn vildi gódmótlega mæta, svo søkin og Rettvinn ecki uppihaldist, hvørju Løgmadurinn játadi. Framlagdi svo Defensor, Sýslumadur M. Ketilsson, Hierads og Extra-Løgþíngis Prócessa og dóma í málinu, í hvørra slúttníngu Delinqventen Bergur Pálsson er dæmdur til ad kagstrýkjast, og erfida sína lífstíd í Kaupmannahafnar Festíngu, upplesnir og markadir lit. C. Actor í málinu, Sýslumadur J. Jónsson, framlagdi innlegg af dags Dató, hvar í hann demonstrerar sakarinnar ásigkomulag, og uppástendur Extra-Løgþíngis dómsins stadfestíngu, m. v., upplesid og áteiknad lit. D. Sýslumadur M. Ketilsson uppástendur, ad eckert finnist í Prócessinum, sem hindri Delinqventen frá ad afleggja sinn fríunar-eid, sem hann uppástendur Bergi verdi tillátinn. Løgmadur B. Markússon uppástendur, ad sinn dómur verdi stadfestur. Delinqventen fyrir Rettinum examineradur, finnst ad vera mikid ósløðugur og sjálfum ser mótsegjandi í fram-

framburdi sinum; og þó hann uppástædi, ad hans forskaffada heimild fyrir peníngunum, væri fyrir Hjerads-rettinum ófullkomlega ransøkud, medkenndi hann þó, ad þeir peníngar, sem á honum funduft, hefdi verid stolnir frá Jóni Rafnssyni, og þeir sømu, sem hann eptir lýsti, en ljet þar hjá á ser merkja, ad þeim hefdi verid leynilega á sig komid. Aptur tilspurdur af Rettinum: vegna hvørs hann hefdi lýst fyrir Hjerads-rettinum, ad þessa penínga hefdi med ser flutt frá Grindavík, og þeir honum þar verid lánadir? vissi engu eptirtektanlegu þar til ad svara, og vildi eckert framar fyrir Rettinum medkenna, hvar fyrir søkin var til endilegs dóms upptekin, eptir ad Actor og Defensor vóru ádur tilspurdir, hvørt meira hefdu fram ad færa? hvørju þeir neitudu, er svolátandi var affagdur:

Þeir yfir Delinqventinum Bergi Pálssyni gengnu Hérads og Extra-Løgþíngis dómar, í hans þjófnadar-máli, sem ecki einúngis eru grundadir á mørgum sterkum líkum, heldur einnig á eidsvørnum vitnum og egin medkenníngu Delinqventens, sem gjøra hann sannann ad søk, ad stolid hafi þeim 40 rdlm. 4 marki Crón., 5 rdlm. Spec., 1 dobbelt Crónu og 24ß., sem Jón Rafnsson

 misti

misti hann 9da Apr. 1773, en af Bergi teknir vóru sama dag af 3ur dánumönnum, hvar fyrir hann hefir enga løglega heimild edur adkomst skaffa kunnad, þótt med mørgum útflugtum hafi þar vid leitast, eru af Yfir-réttinum stadfestir.

Actum ut supra.

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	S. Sølvason.
L. Gudmundsson.	J. Eggértsson.
P. Axelsson.	V. Schéving.
S. Finnsson.	M. Gíslason.
J. Arnórsson.	H. Þorgrímsson.
J. Arnórsson.	S. Sigurdsson.

Num. IV.

Sýslumadur V. Scheving próducéradi fyrir Yfirrettinum eitt Dócúment, undir Sýslumanns G. Runólfssonar nafni, svo hljódandi:

„Sekum þess, ad eg undirskrifadur sje ecki af Hrá. Løgmanns S. Sølvasonar dómi, afsøgdum 14da Júli nærstlidid ár, ad hann hafi dæmt minn Principal, Atla Jónsson, búandi í Bardastrandar-sýslu, skyldugann til ad eptirlifa þeim Hérads dómi, sem Sýslumadurinn H. Jakobs'

kobsson affagdi í hördóms sek Jóns heitins Jónssonar á Arnkøtlustødum í Strandasýslu, þann 30ta Sept. 1772, heldur vísad því máli til síns rétta forum; þá, eptir mér géfinni fullmakt nefnds Atla, af 16da hújus, fráfell eg eldúngis þeirri Yfir-réttar stefnu, sem í tjedri sök er nærstlidid sumar móti Hrá. Løgmanninum út-tekin. Øxarár Løgþingi, þ. 26ta Júlí 1774.

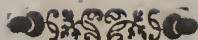
G. Runólfsson.

Sjed, lesid og samþyckt, die & loco ut supra.

S. Sølvason.

Num. V.

Sama eptirmiddag mætti fyrir Yfir-rettinum Sýslumadur M. Ketilsson, sem tilskickadur Actor í Þórunnar Jónsdóttur máli, móti Sýslumanni H. Jakobssyni, og framlagdi Yfir-rettar-stefnu af 20ta Júlí a. p., med hvørri stefnist Sýslumadur H. Jakobsson, til ad forsvara sinn, þann 5ta Aug. 1769, yfir nefndri Þórunni affagda dóm. Med sömu stefnu er og stefndur Løgmadurinn S. Sølvason, ad forsvara sinn geng-inn Løgþingis dóm í sökinni; stefnan lesin og merkud lit. A. Uppá Sýslumanns H. Jakobssonar vegna, mætir, eptir hafandi fullmakt, Sýslumadurinn P. Arelsson, sem framlagdi Yfir-rettar kontra-stefnu, med hvørri stefnist Sýslumadur M. Ketilsson, til ad for-

svara sína Actíón, og Lögmadur S. Sölvason til ad forsvara sinn dóm í sökinni, assagdann hann 16da Júlí 1773, sem hún vidara medfærir, lesin og merkud lit. B. Actor framlagdi Hjerads og Lögþíngis dóma í sökinni, med þeim fyrra er Þórunn dæmd til Júftits-Kassans, sátækra og kirkna, undir húdláts refsíngu, ef ecki getur betalad, hvorr dómur sídan er upphafinn med þeim seinni, edur Lögþíngis dóminum, og Sýslumadur H. Jakobsson dæmdur í 4ra hundr. útlát til Þórunnar, 3 hundr. til Actóris og 2 rdli. til Júftits-Kassans, sem sami Prócess med ser ber, lesinn og markadur lit. C. Sýslumadur P. Axelsson framlagdi tvo innlegg undir nafni Sýslumanns H. Jakobssonar; í því fyrra leidir hann fyrir sjónir sakarinnar Tildragelse og Sammenhæng, þad uppleslid og áteiknad lit. D. Í því sídara áklærir hann Sýslumanns M. Ketilssonar Actión og Prócedeure, samt uppástendur Satisfaction og máls-kostnad, m. v., sem sama innlegg med ser ber, upplesid og markad lit. E. Actor uppástendur, ad þad, sem Sýslumadur H. Jakobsson framfæri og uppástandi í sínum framlögdu innleggjum, seu einúngis ógrunndadar útflugtir, refererar sig til síns innleggs fyrir Lögþíngis rettinn, og síns kostnadar reiknings, framlögdum fyrir sama Rett, hvar til hann óskar og uppástendur, ad leggist 10 rdlr., fyrir sakarinnar innsteníngu og Actión fyrir Yfir-rettinn. Partarnir adspurdir: hvort meira hefdu fram

fram ad færa í sókn edur vörn? svörudu: nei! var því sökin upptekin til endilegs dóms; sem svolátandi var afsagdur:

Lögmanns S. Selvasonar dómur í þessu máli, afsagdur þann 16da Júlí 1773, er af Yfir-réttinum stadfestur, en Prócess kostnadur af hvörugum partinum, sem málinu hafa innstefnt til þessa Réttar, þar fyrir dæmdur.

Actum ut supra.

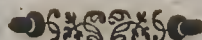
L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	B. Markússon.
L. Gudmundsson.	J. Eggértsson.
B. Schéving.	S. Finnsson.
M. Gíslason.	J. Arnórsson.
J. Jónsson.	H. Þorgrímsson.
J. Arnórsson.	S. Sigurdsson.

Num. VI.

Þann 27da Júlí settist Yfir-retturinn ad nýju, mætti þá hinn tilskickadi Actor í Gudrúnar Pálsdóttur duls, máls sök, Sýslumadurinn P. Axelsson, og framlagdi Yfir-rettar stefnu, med hvörri stefndir eru, Lögmadur B. Markússon og Sýslumadur S. Sigurdsson, til ad forsvara þeirra, yfir nefndri Delinqventinde, afsögdu

 lífs-

lisláts dóma; stefnan upplesin og mørkud lit. A. Því nærst framlagdi Actor Hjeradsʼ og Løgþíngis dóma í málinn, í hvørra slúttníngu Delinqventinden Gudrún Pálsdóttir er dæmd, fyrir tvø framin dulsmál, ad klípast, og missa hønd og høfud, upplesnir og áteiknadir lit. B. Aktor uppástendur, ad í sókinni dæmt verdi, eptir framkomnum actis og probatis. Delinqventindens Defensor, Sýslumadur V. Jónsson, uppástendur þar á móti, ad Løgþíngis dómurinn verdi modereradur, í tilliti til þess, ad þad sé ecki bevísad, ad børnin hafi med lífi fædst, edur ad hún þau myrdt háfi, þar fyrir utan hafi hún sagt sig af barnsfødur sínum til þess hrædda, ad umgángast leynilega med fædínguna, og sjái út til ad vera mikid einføld manneskja. Meira søgdust partarnir ecki hafa fram ad færa, hvørs vegna svolátandi dómur var í málinu afsagdur:

Gudrún Pálsdóttir, sem hefir játad ad sig framld hafa tvø dulsmál hvørt eptir annad, árin 1769 og 1770, og bádum sínum føddu børnum sídan í sjó kastad, þaradauki medkennt fyrir yfsetu konunum Cecilíu Sigurdardóttur og Ingveldi Gudmundsdóttur, ad árid 1771 hafi med barns-þyckt verid í þridja sinni, hvad yfirsetu-konurnar, eptir

eptir gjørda ransókn, hafa einnig med svørnum eidi sannad og stadfest, ad hvørju þridja barni hún hefir einnig útlagt **Philippus Eyólfsson** fyrir fødur, jafnvel þótt enginn viti til þess fædíngar, edur hvad af því sé sídan ordid, er hún vill ecki augljóst gjøra, heldur frágengur nú sinni, fyrir yfirsetu-konunum, gjørdu lýsíngu, skal fyrir þessi sín tvø framin dulsmál, hvør þad hid þridja mispenkta kann ecki annad enn qvalificera, missa sína hønd og høfud, og hvørttveggja uppsetjast á stjaka.

Actum ut supra.

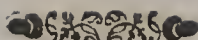
L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	S. Solvason.
M. Kétilsson.	J. Eggértsson.
L. Gudmundsson.	B. Schéving.
S. Finnsson.	M. Gíslason.
J. Arnórsson.	H. Þorgrímsson.
J. Jónsson.	J. Arnórsson.

Num. VII.

Sama dags eptirmiddag mætti fyrir Yfir-rettinum tilskickadur Aktor í Margretar Gudbrandsdóttur

duls-

dulsmáls sök, Sýslumadurinn í Isafjardar-sýslu J. Arnórsson, sem framlagdi Yfir-rettar stefnu, med hverri innstefnast þeir yfir Delinqventinden afsøgdu Hierads og Løgþingis dómar, sá fyrri til Skærpelse, hinn til stadfestingar, stefnan lesin og mørkud lit. A. Því næst framlagdi Aktor Hierads og Logþingis dóma í málinu; med þeim fyrra er Delinqventinden Margret dæmd ad erfida sína lifs-tid í því íslendska Tukthúsi, med þeim sídara ad missa sitt høfud med eggsi, m. v., sem Prófessarnir med ser bera, lesnir og markadir lit. B. Aktor uppástendur, ad Delinqventinden dæmist frá lífinu, eptir NL. 6-6-7. Delinqventindens Defensor, Sýslumadur S. Þorgrímsson uppástendur þarámóti, ad þar sem engar ánægjanlegar røksemdir fyrir því, ad Delinqventinden hafi barn fædt edur myrdt, utan hennar egin medkenning, sem hann meinar ecki fullnóga, og vonar því ad Løgmannsins dómur verdi modereradur. Delinqventinden fyrir Rettinum examinerud, játar þad sama, sem fyrir Løgþingis-rettinum, en leggur þad til: ad Gunnhildur húsmódir sín hafi farid heimanad med ser þángad, sem hún fæddi barnid, skipad ser ad farga barninu og ljed ser þar til knif, og borid þad frá ser ofaní lónid, og á heimleidinni hafi hún sagt ser, ad bidja sig ad fara eptir yfirsetu-konunni, sem þá hafi komid. Partarnir qvádust eckert meira hafa ad framfæra, hvørs vegna eptir þessum kríngumstædum fiell svolátandi Yfir-rettarins Alyktun:

Yfir-

Yfir=rétturinn finnur naudsynlegt, ad Gunnhildur Jónsdóttir á Dyrhólum og Ingveldur Gudmundsdóttir yfirsetu=kona á Vestmannaeyjum, sem vitnad hafa í þessu máli, mæti fyrir landsins Yfir=rétti nærstkomandi ár 1775, til nyrrar Examination og Konfrontation med Delinqventinden Margrétu Gudbrandsdóttur, fyrir hvørra ferd híngad vidkomandi Syslumenn ega ad gjøra forneden Anstalt, þá einnig endilegur dómur verdur afsagdur yfir Margrétu Gudbrandsdóttur; á medan á hún ad vera í forsvaranlegu vardhaldi Kaupmannsins í Vestmannaeyjum á Tukthúss=Kassans kostnad. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	S. Sølvason.
M. Ketilsson.	J. Eggértsson.
L. Gudmundsson.	V. Schéving.
S. Finnsson.	M. Gíslason.
P. Axelsson.	V. Jónsson.
J. Jónsson.	J. Arnórsson.

Num. VIII.

Sama eptirmiddag mætti fyrir Yfir-rettinum Full-mektugur þess almennilega Handels-Kompagnies, Hans Lindberg, og framlagdi Yfir-rettar stefnu af 5ta Maí þ. á., med hvørri stefnast Sýslumadur M. Ketilsson og Løgþíngisskrifarinn S. Sigurdsson, til ad forsvara þeirra, þann 12ta Octóbr. 1773, afsagda Kommissions dóm og brúkadann umgáng, í einni, af Landfógeta S. Magnússyni, móti nefndu Kompagnie, høfdadri søk, reisandi sig af medhøndlun þeirra uþíu Innrettinga í Reykjavík, med fleiru þar ad lútandi; med sømu stefnu er og stefndur Landfógetinn S. Magnússon, til ad forsvara sína Action í nefndri søk, og framleggja sína fullmakt. Af stefnunni eru 2 samhljódandi Gjenpartar, hvørra sá eini hefir auglýstur verid Landfógeta S. Magnússyni og Sýslumanni M. Ketilssyni, og sá annar Løgþíngisskrifara S. Sigurdssyni, sem þeirra uppáskriftir sýna; hún upplesin áteiknast lit. A. Sýslumadur M. Ketilsson mætir uppá eginn og Med-kommissarii vegna, eptir hafandi fullmakt, og framlagdi innlegg undir Løgþíngisskrifarans nafni af 1ta hujus, hvar inni hann prótesterar ad søkin fyritakist, svo sem hún fortere undir Hærsta-rett, og færir þar til adskiljanlegar Forordníngar og Rescript; þad lesid og markad lit. B. Annad innlegg framlagdi Sýslumadur M. Ketilsson undir sínu egin nafni, af 25ta hujus, sømu meiníngar og inni-

innihalds, sem það fyrra, það lesið og markað lit. E. Prócurator S. Lindberg uppástendur í kroptugasta máta: að sökin verði fyrirtekin, í Folge den udtagne Stevning og dens Præliminaires Poster først paakjendte, áður enn höfuð sökin fyritakist.

Num. IX.

Þann 28da Júlí kom fyrir Yfir-rettinn Procurator S. Lindberg og framlagði innlegg af dags dato, hvarinni hann uppástendur: að sökin eigi og megi af Yfir-rettinum fyritakast, sem innleggið framar útvísar, lesið og markað lit. D. Sýslumaður M. Ketilsson mætir einnig, og refererar sig til þess, af hönum í gjær framlagða innleggs, og prótesterar að sökin verði fyritekin, svo vel þess vegna, að það se ein Kommissions sök, sem ecki sortere undir þenna Rett, sem og hins, að hún hafi nú fengið allt annað form enn hún hafði, þar Kompagniet se nú afgengið, og Hans Kongl. Majst. kominn í þess stað, og hönum yfirdregnar þess Effecter og eginndómar, hvar um sökin höndli. Undir nefnt innlegg Sýslumanns M. Ketilssonar skrifar nú Landfógetinn sitt nafn, og erklærar þar með sitt Paastand í sökinni að vera það sama; hvar uppá Sýslumaður M. Ketilsson biður um Yfir-rettarins Urskurð, sem fiell svoleiðis:

M. Yfir-retturinn álítur ecki Sýslumanns M. Ketilssonar og Lögþingisskrifarans S.

 Sig-

Sigurdsſonar Exceptíón ſvo grundada, ad hann þeſs vegna þecki ſig midur competent til ad dæma í þeirri hér nú ùnnſteſndu, og af þeim, ſem Kommiſſariis uppádæmdu ſok; enn þeim ſokum, ſem frá Logþingis-réttinum verda fyrir Yfir-réttinn innſteſndar, þar hvergi finnſt af Hans Majeſtet allranádugaſt befalad, ad Kommisſions dómar ſkuli gánga Yfir-réttinn fyrir bí, miklu heldur, eptir ſamanburdi vid Norſku-Log, hvorra modo procedendi er med kóngl. Reſkripti af 19da Febr. 1734 befalad ad fylgja hér í landi, er audſært, ad Appell frá bevilgadra Kommiſſariers dómum, má ſke til landſins Yfir-réttar, eins og í Norvegi er brúkanlegt til Over-Hoff-Retten, þar bádir þeſſir Réttir eru á bádum ſtodum ſú þridja Inſtance, fyrir hvorja Yfirdómara, ſvo vel ſem bevilgadra Dómara Affigter ega ad innſteſnaſt, ſvo ſem þad og vildi vera íſjárverdt og Réttinum til anſvars, ef hann uppá ſvoddan Exceptíón ſkyldi afvíſa einum Citant og hindra hann frá ad ſækja ſinn rétt fyrir landſins Yfir-rétti, ſérdeilis, ef ſokin kynni vera af þvi áſigkomulagi, ad hún þyrfti naudſynlega ad nýju ranſakaſt edur upplýſaſt hér í landi, ſem án efa í þeſſu tilliti, ſvo vel ſem og, ad facilitera landſins innbyggjurum þeirra rétt, heſir mátt vera Scopus til Yfir-réttarins Stiftelſes; enn framar vita menn, ad Handels Kompagnienu var allranádugaſt eptirlátid, ſem eitt ſérdeilis Privilegium, eptir þeſs þar um gjordri

gjördri allraundirdánuguſtu Anſøgning, ad ſá hér í landi ſídaſt affaadi Kommiſſions dóm-ur, í þeirri ſvo kolludu Konfiskations ſøk, mætti directe verda innſteſnt fyrir Hans Majeſtets Hæſta-rétt, ſem hefdi verid ſtór óþarfi, ef Yf-ir-réttarinn hefdi ecki átt ad álltaſt fyrir þá næſtu Inſtance fyrir ofan bevilgadar Kom-miſſioner, og kémur þeſſi Exception Réttinum því heldur undarlega fyrir, ſem Landfógetinn og Sýſlumadur M. Ketilsſon hafa fyrir Fullmektugann, ſjálfir látid Yfir-réttar ſtefnu út-taka, í neſndri Konfiskations ſøk 1772, og hana auglýſa vidkomendum, enn og ſvo eptir þad þeir fengu ad vita, ad hún, eptir allra-náduguſtu Bevilling, mátti innſteſnaſt fyrir Hæſta-rétt; ad hvorju athugudu álýktaſt:

Kompagniets Fullmektugur Hans Lindberg, hefir ecki einúngis réttilega innſteſnt nú fyrirhafandi ſøk fyrir Yfir-réttinn, heldur álitſt hann þar til fullkom-na Anledning haft hafa, ſvo vel í tilliti til þeſs gengna Prócedeure, ſem dóms í ſøkinni, eptir ſtefnunnar tilvíſun.

Hvad þeirri annari Exception þarámóti vidvíkur, þá er ſlúttanlegt, ad Hans Majeſt. muni uppá einhvorn máta hafa antekid Inn-réttingarnar, þar þær, eptir þeſs konúnglega Rentukammers bodi ſkulu nú beſigtaſt eins og adrar Effecter, ſem Kompagnienu hafa tilheyrt,

Þótt ecki viti menn, med hvada kjørum svodd-ann er skéd, jafnvel Þótt menn ímindi sér, ad Hans Majestet hafi ad ǫllu leiti skilid Kom-pagniet vid Innréttingarnar, svo vel sem Þau Onera og Pligter, sem Þeim fylgja, følgelig einnig vid Þennann Próceſs. Og med Því Hans Majestet, med Því ad taka Innrétting-arnar til sín, væntanlega ansíest ad ega allt Þad í Innréttingunum, sem Kompagniemn ád-ur tilheyrt hefir, sem er víst Þeirra mikill part-ur, hvar af fylgir, ad Landfógetinn kynni an-siást ad vilja færa Þessa sök fyrir Hans Ma-jestet, sem stærsta egara Innréttinganna, móti Hans Majestet siálfum; Þá í mangel af part-anna skirri undirréttingu hér um, er Þeir hafa ecki géfa kunnad, álítur Yfir-rétturinn í Þessu tilliti varlegast:

Ad útsetja sǫkina til nærstkomandi árs, Þá menn vænta ad fá fullkomna vissu um, hvørnig med hana og hennar Procedeure egi ad høndla, hvørt heldur uppádæmast fyrir landsins Yfir-rétti, edur Hans Maje-stets Hæsta-rétti. Imidlertid reserveres saavel Kompagniets sem Landfógetans og Kommissariernes réttur hvørs til annars, sem skal vera ópræjudiceradur, og Þeir skyldugir hér ad mæta edur mæta láta, med authentiqve upplýsingu hér um, Þá

þesse sök kémur aptur fyrir þennann Yfir-rétt. Actum ut supra.

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	S. Sølvason.
B. Markússon.	J. Eggértsson.
P. Axelsson.	V. Schéving.
S. Finnsson.	M. Gíslason.
J. Arnórsson.	H. Þorgrímsson.
V. Jónsson.	S. Sigurdsson.

Annó 1775, þann 22ann Júlí, var Yfir-rètturinn settur, undir Præsidió Stiptamtmanns L. A. Thódals, med undirskrifudum Assessórum.

Num. I.

Mætti fyrir Yfir-rettinum, eptir hafandi fullmakt, Sýslumadurinn í Arness-sýslu S. Finnsson, og framlagdi Yfir-rettar stefnu af 25ta Júlí 1774, útgefna Prófastinum Vigfúsi Jónssyni í Hýtardal, med hvørri innstefndir eru fyrir þessa árs Yfir-rett: 1.) Løgmadur S. Sølvason, til ad forsvara sinn, þann 13da Júlí nærstl. árs, afsagda Løgþingis dóm, med hvørjum hann hafi

hafi vid makt kjennt þá stöſlu, ſem Þorkell Sigurdsſon hafdi ſett í Hreidarvatns læk. 2.) Sýſlumadur H. Þorgrímsſon til ad framleggja ſiuna meddómsmanna fúllmakt, og ad forſvara ſinn aſſagda Hjerads dóm í ſkinni. 3.) Þorkell Sigurdsſon til ad forſvara ſína Action í málinu; ſtefnan uppleſin áteiknaſt lit. A. Lögmadur S. Sölvaſon framlagdi Exceptions innlegg, hvar inni hann próteſterar Prófaſtinn, ſvo ſem Actorem incompetentem, móti hvörjum hann aldrei dæmt hafi, uppleſid og áteiknad lit. B. Sýſlumadur H. Þorgrímsſon framlagdi og innlegg, hvar med hann próteſterar móti Prófaſtſins Action, ſvo ſem hann ſe ſökinni óvidkomandi, og þar hjá legaliter inhabilis Actor, m. v.; þad uppleſid áteiknaſt lit. C. Þorkell Sigurdsſon framlagdi og ſvo innlegg, próteſterandi þar med Prófaſtinn, ſvo ſem geiſtlega perſónu, ſem ekki megi beſatte ſig med verdslegar ſakir, ꝛc. uppleſid og áteiknad lit. D. Hjer uppá repliqverar Sýſlumadur S. Finnsſon, ad Prófaſturinn ſe eigari Skídshólta lands, og haſi því fullkominn rett til ad ſækja þeſſa ſök; framlagdi þar hjá Exceptions innlegg, hvar med hann átelur Formalia Prócesſins í Hjeradi, og uppáſtendur ad þad í ſkinni fyrir Hjerads- og Lögþíngis-rettinum paſſerada og dæmda, verdi dæmt og ályktad ſem ógyldt; uppleſid og áteiknad lit. E. Hjer uppá begjerdu Partarnir ſameginlega Yfir-rettarins Urſkurd, ſem ſjell ſvo látandi:

Yfir-

Yfir-rètturinn álítur Prófastinn V. Jónsson fyrir Actorem competentem, sem hafi haft mindugleika til að innstefna Lögmannsins dómi, viðvíkjandi hans eignar-jörðu Skíðsholtum, fyrir Yfir-rèttinn.

Var svo upplesinn Hjeraðs Acten í þessu máli, í hvörs slúttníngu Lögmadurinn hefir confirmerað Sýslumannsins dóm, uppleſinn og áteiknaður lit. F. Sýslumaður S. Finnsson framlagði innlegg, hvar inni hann uppástendur og vill bevísa, að sú umþrætta síýfla hafi verið löglega búrtrifin, sem það framar útvísar, upplesið og áteiknað lit. G. Þorkell Sigurðsson framlagði og innlegg, hvar með hann vill demonstrera, að hann hafi rettilega stýflað, m. v., sem það með ser ber, upplesið og markað lit. H. Viðara sögðust Partarnir ecki hafa að framfæra, var því sökin til endilegs dóms upptekin, og af Yfir-rettinum afsagður, svolátandi:

Sá svo kalladi Hreiðurs-veitu-skurður, sem rennur fram úr Hreiðurs-vatni, má ecki né skal hér eptir stemmast framar enn svo, að Skíðsholta engi taki þar við engann skaða, eptir Aasteds dómi Sýslumannsins H. Þorgrímssonar af 16da Apr. 1773, sem hér með er stadfestur, en Lögmannsins

sitts dómi fráfallid, og allar bætur, sem hafa reist sig af þessu máli, samt Próceß unkostnadur fyrir øllum réttum, uppháfinn. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

O. Stephánsson. B. Markússon.
J. Olafsson. M. Olafsson.
D. Schéving. J. Arnason.
G. Runólfsson. L. Gudmundsson.
J. Jónsson. J. Jacobsson.
J. Arnórsson. H. Vídalín.

Num. II.

Þann 25ta Júli ad Yfir-rettinum settum, mætti Sýslumadurinn í Isafjardar-sýslu J. Arnórsson, sem tilskickadur Aktor í duls-máls-søk Margretar Gudbrandsdóttur, og begjerdi, ad þad hier í fyrra afsagda Yfir-rèttarins Afsigt, mætti upplesast, ad hvørsu gjørdu Delinqventinden var fyrir Rettinn innkøllud og examinerud, og stendur hún ad øllu leiti vid sína í fyrra hier fyrir Rettinum gjørda lýsingu, svo vel í tilliti til ens framda dulsmáls, sem Gunnhildar Jónsdótturs medvitund þar í og Tilskyndelse þar til. Eptir Yfir-rettarins Afsigti mætir nefnd Gunnhildur, sem fyrir Rettinn innkølld og examinerud, fyrst út af fyrir

sig,

sig, og þar nærst med Delinqventinden konfronterud, þverneitar ollum þessarar framburdi og lýsíngu, um medvitund hennar í því framda dulsmáli; segist hún aldrei hafa til þess vitad, ad Delinqventinden hafi óljett verid, miklu sídur ad hún hafi barn af ser fædt. Vel segist hún, eptir bón hennar, hafa farid eptir yfirsetu-konunni, en þó aldrei getad innbirlad ser edur trúad, ad hún þess med þyrfti, og þar fyrir sagt til yfirsetu-konunnar, hvert henni litist ecki sem ser? nefnilega: ad láta eckert bera á Delinqventindens lýsíngu, svo lengi ecki yrdi meira af fyrir henni, og her uppá band hún sinn eid, og vildi eckert framar medkenna, og enga frekari upplýsíngu gefa. Yfirsetu-konan Ingveldur Gudmundsdóttir mætir hjer ecki, heldur lætur fram-leggja 2ja manna vitnisburd um veikleika sinn og van-burdi til ad geta komist híngad á Logþíngid, hvorrar nærvæm Examination Yfir-rettinum álitst naudsynleg, eptir því af honum nærstlidid ár þar um gjörda Af-sigti, ádur enn nockurr endilegur dómur verdur afsagd-ur í hofudsokinni, hvar um Stiptamtmadurinn lofar ad sjá fyrir fornoden Foranstaltning og Ordre til Sýslu-mannsins í Rángárvalla-sýslu, innan hvorrar hún uppiheldur ser. Actum ut supra.

L. A. Thódal.

O. Stephánsson. S. Solvason.

J. Olafsson. M. Olafsson.

D. Schéving. J. Arnason.
G. Runólfsson. L. Gudmundsson.
H. Jakobsson. J. Jakobsson.
S. Finnsson. J. Jónsson.

Num. III.

Þann, 26ta. Júlí mætti fyrir Yfir-rettinum Sýslumadurinn í Kjósar-sýslu G. Runólfsson, og framlagdi Stiptamtmannsins Authorisation til sín, uppá Höndlunnarinnar vegna, ad framleggja í Yfir-retting þau innsendu innlegg og Dókúment, vidvíkjandi þeirri svo kölludu Innrettinga-sök, sem Landfógetinn S. Magnússon hefir anlagt mót því seinasta almenniliega Handels Compagnie, hvör sök, vissra orsaka vegna, var af nærstlidins árs Yfir-retti uppsett til þessa árs Yfir-rettar; Authorisationen upplesin og áteiknud lit. A. Því nærst var framlögd Copia af Overskatte Directionens brefi til Handels Directionen, hvar inni hún gefur þessari til kynna sína meiníngu um þad, ad sökin megi hafa sinn framgáng fyrir Yfir-rettinum, samt ad Handels Directionen vildi meddeila nefndum Retti naudsynlega Upplýsíngu um þá Forandring, sem er skeð med Compagniet, sem þad vídara med sér ber; upplesid og áteiknad lit. B. Begjerdi svo Sýslumadur G. Runólfsson, ad upplesast mætti af Prótókollnum sú Yfir-rettarins Decision, sem í fyrra var afsögd í þessu

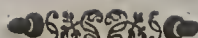
þessu máli, svo vel sem sú af Prókúrator H. Lindberg undir 5ta Maí a. p. til sama Rettar út-tekna stefnu, bestaaende af 5 præjudicielles Exceptioner, Ad því gjørdu, framlagdi Sýslumadur G. Runólfsson innlegg undir Prókúrator H. Lindbergs nafni, hvar í stefnu-postarnir eru ydermere forklarede og upplýster, samt begjert og uppástadid, ad þeir verdi af Yfir-rettinum uppádæmdir, ádur høfud-søkin se fyrir-tekin. Innlegginu fylgja 3 Bilager lit. A. C. D. Þad upplesid áteiknast lit. C. Endilega framlagdi Sýslumadurinn eitt bref frá Handels Directionen, dat. 15da Maí h. a. til Landfógetans S. Magnússonar, hvar í Directionen proponerar honum ad gefa sitt loford um þad, ad framkoma ecki med ønnur vitni edur bevísíngar í søkinni fýrir Yfir-rettinum, enn þær, sem ádur hafa produceradar verid fyrir Commissionen, þar ed frá þeirra álfu skuli eckert nýtt framkoma, ad undanteknum 3 Dókúmentum, sem þar í eru nafngreind, med uppáteiknudu Landfógetans svari; Dókúmentid upplesid og áteiknad lit. D. Innlegg framlagdi Landfógetinn, sem replique uppá Prókúrator H. Lindbergs her ad framan mentionerada Exceptions innlegg, hvørju ad fylgja 3 Bilager sub. No. 1, 2 og 3, upplesid og áteiknad lit. E. Hjeradauki uppástód Landfógetinn munnlega, ad Formalia sakarinnar þyrfti Retturinn ecki svo stricte ad álita edur undirsækja, heldur fyrirtaka hennar høfud-pósta undir endilegann dóm, hvad ed væri allra bid, kom-

komenda sameginleg ósk og vilji. Commissarierne af Rettinum upphrópadir mæta ecki edur nockurr þeirra vegna, hvar til Landfógetinn qvadst ecki heldur nockra Fullmakt hafa, hvørs vegna Sýslumadur G. Runólfsson var eptirspurdur: hvørt hann vissi nockud til, ad þeim hefdi verid til vitundar gefid, ad þessi søk ætti hjer ad fyrirtakast? hvar til hann svaradi: ad þar til hefdi ecki tími verid frá þeim 19da þessa mán., þá Dókumentin fyrst komu honum til handa, til þess 22ars, hvørs vegna hann innstillede til Rettens Betænkning, hvørt honum þócknadist ad fyrirleggja þeim her ad mæta til nærstkomandi árs, eptir því þar væri sett i Rett móti þeim uppá bætur og Satisfactions Erlæggelse, med hvørt Opsættelse hann, uppá Handels Directionens vegna, sagdist vera ánægdur. Hjer uppá fjell þvílik Yfir-rettarins ályktan;

Þar ed Yfir-réttinum var nærstlidid ár óljóst, hvørt þessi fyrirhafandi søk, skyldi eptir þeim i NL. fyrirskrifada réttargángs máta afgjørast fyrir landsins Yfir-rétti, edur Hans Konúngl. Majestæt, sem hafdi tekid móti þeim Íslendsku innréttíngum af Handels Compagnienu, mætti þócknast ødruvísi ad láta med hana høndla, hvar um engin undirrétting er til Yfir-réttarins heldur innkomin, fyrr enn þann 19da hújus, þá kunnu Commissarii, Sýslumadur M. Ketilsson og Løgþingisskrifarinn S. Sigurdsson ecki heldur ad vita, uppá

hvørn

hvorn fót sókin skyldi takast edur forfolges, fyrr enn þeim hefdi þad ádur verid til vitundar gefid, hvad ómogulega hefir ské kunnad frá þeim 19da til þess 22ars þessa mán., þá Yfir-rétturinn var settur. Rétturinn álitur því ecki vel gjörlegt, ad kénna uppá þær, af Prócúrator H. Lindberg, gjordu Exceptiones præjudiciales í því af Sýslumanninum G. Runólfssyni framlagda innlegai, fyrr enn Commissarierne, sem hér eru nú ecki nálægir, hafa fengid vitneskju um, ad þeir eigi hér til sakarinnar ad svara, saavelsom og, hvad Prócúrator H. Lindberg hefir sett í rétt þeim á móti, sem miklu framar angengur og graverar þá, enn Actórem sakarinnar, Landfógetann S. Magnússon; Sýslumadur G. Runólfsson uppástendur ecki heldur, uppá Handels Directionens vegna, sem nú lætur færa sókina móti Landfógetanum, ad Commissarii séu dæmdir fráverandi og bafvitandi, edur þeim sé betekid ad framkoma med sitt forsvar móti Prócúrator H. Lindbergs þeim á móti gjordu Jrettesættelser, svo sem þad ecki heldur kann vera nockurt skadi fyrir Handels Directionen, þótt málid yrdi uppsett til nærstkomandi árs, og Commissariis, ásamt ødrum vidkomendum, þá fyrirlagt ad mæta fyrir Yfirréttinum, og til sakarinnar svara; Landfógetinn og Commissarii kynnu þá og heldur sameginlega tiltalast og svara fyrir sínar gjordir í þessu máli, frá fyrsta til sídasta. Og uppá þad,

þad, ad enginn vidkomenda þurfi yfir klagá, ad þeim sé betekinn réttur þeirra edur forsvar í søkinni, sem er af svo miklu verdi;

Þá fyrirleggst hér med málspørtunum og Commissariis, ad mæta fyrir landsins Yfir-rétti, þann 18da Júlii nærstkomandi árs, med sínar Irettesættelser og tilsvar í søkinni, þá eckért vidara Udsættelse edur fleiri Foreløggelser kunna væntast eptirlátin, heldur skal þá, eptir sem álitst fyrir rétt og løglegt, dæmt og affagt verda. Þetta Foreløggelse á løgformlega ad auglýsast Sýslumanninum M. Ketilssyni og Løgþingisskrifaranum S. Sigurdssyni.

Actum ut supra.

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	S. Sølvason.
B. Markússon.	J. Olafsson.
D. Schévkng.	J. Arnason.
L. Gudmundsson.	H. Jakobsson.
J. Jakobsson.	S. Finnsson.
J. Arnórsson.	J. Jónsson.
H. Þorgrímsson.	

Annió

Annó 1776, þann 25ta Júlí, var Yfir-rétturinn settur, undir Præsidió Stiptamtmanns L. A. Thódals, med undirskrifudum Assessórum.

Num. I.

Mætti fyrir Yfir-rettinum, eptir hafandi fullmakt, frá Sýslumanni H. Jakobssyni, Jón Jónsson á Gróustødum, í einni Rettarspillirs søk, millum nefnds Sýslumanns, og Sýslumanns M. Ketilssonar; fullmaktin upplesin og mørkud lit. A. Því nærst framlagdi J. Jónsson Yfir-rettar stefnu í søkinni, út-tekna af Sýslumanni H. Jakobssyni, yfir Løgmanns S. Sølvasonar dómi og Sýslumanns M. Ketilssonar Action í søkinni, lesin og mørkud lit. B. Enn þá framlagdi J. Jónsson Hjerads og Løgþíngis Acta gengna í þessari søk, sem upplesnir markast lit. C. Þar med fylgdi innlegg undir Sýslumanns H. Jakobssonar nafni, af 6ta Júnii, hvar í hann ydermere forklarer stefnu-postana, samt framfærir sitt Paastand; innleggid lesid og markad lit. D. Sýslumadur M. Ketilsson mætir eptir stefnunni, og framleggur innlegg, hvar í hann demonstrerar Sýslumanns H. Jakobssonar veigr-

 un

un og undandrátt í því ad dæma í málinu, uppástendur þar hjá, ecki einúngis dómsins stadfestíngu, heldur og ad sami, í tilliti til bóta og Satisfaction verdi skierptur; innléggid lesid og markad lit. E. Lögmadur S. Sölvason mætti einnig, og uppástód munnlega: ad sinn dómur í sökinni væri svo moderat, ad Sýslumadur H. Jakobsson hefdi enga orsök hast til ad uppátala hann, svo sem hann til datum hafi enn þá ecki bevísad sín angefnu forföll ad dæma í sökinni, á þeim af honum tilsettu þíngdögum; uppástendur þessvegna fullkomna Satisfaction af Sýslumanni H. Jakobssyni, fyrir óþarfa og ólöglega innstefníngu. Pártarnir adspurdir: hvert meira hefdu ad framfæra? svorudu: nei! var því sökin til dóms upptekin og svolátandi afsagdur:

Jafnvel þó Yfir-rètturinn finni þessa sök af svoddan ásigkomulagi, ad ecknanna Margrètar Pálmadóttur og Solveigar Bjarnadóttur tilsetti Talsmadur, Sýslumadur M. Ketilsson, hefdi haft alla orsök til, ad innstefna þeim þar í gengna Logþíngis dómi til Skjærpelse fyrir Yfir-rèttinn, sem finnur Sýslumanns H. Jakobssonar umgáng þar í öldúngis óforsvaranlegann í því, ad forsóma rèttarhald og vitna afheyrslu í sökinni eina tíd eptir adra, þeim til stórs skada og kostnadar, hvers vegna hún einnig enn þá er óafgjord, og hlýtur med nýjum kostnadi ad fyritakast á móti

móti þeirra kontra-portum, edur þær, ad ot r-um kosti, tapa málinu; þá kann þó ecki Yf-ir-rétturinn ad skierpa fyrrnefndann Løgmanns-ins dóm, svo sem í þessum pósti óinnstefndañ, heldur lætur hann standa vid fulla makt, svo vel í tilliti til þar inni dæmdra bóta af Sýslu-manni H. Jakobssyni til Jústits-Kassans, sem Omkostninger til Sýslumanns M. Két-ilssonar; ad þessum kríngumstædum náqvæm-lega adgættum, dæmist rétt:

Sýslumadur H. Jakobsson skal, fyrir ógrundada innstefníngu Løgþíngis dómsins til þessa Yfir-réttar, samt þar af fljótandi kostnad fyrir Løgmann S. Sølvason og Sýslumann M. Kétils-son, betala, til ens fyrra 6 rdli., og til þess sídara 4 rdli. Cróner, samt fyrir grófar Expressioner í innleggjum móti Løgmanninum og Sýslumanninum, bædi fyrir Yfir- og Løgþíngis-réttinum, til Jústits-Kassans enn þá 2 rdli.; hvør-jar bætur skulu luktar vera til vidkom-enda, innan nærstkomandi Michaelis messu, undir adfør og Execútíon ad løgum; þar á móti stendur eckjununi

 fritt

fritt fyrir ad láta løglega innstefna þess-
ari søk, til nÿrrar ransóknar í Héradi,
eptir egin velþócknun. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	B. Markússon.
M. Olafsson.	P. Þorsteinsson.
G. Runolfsson.	L. Gudmundsson.
J. Eggértsson.	V. Schéving.
S. Finnsson.	M. Gíslason.
J. Arnórsson.	V. Jónsson.

Num. II.

Þann 26ta Júli mætti fyrir Yfir-rettinum Sÿslu-
madurinn J. Arnórsson, uppá Presissins Arna Þór-
arinssonar vegna, og framlagdi Yfir-rettar stefnu, med
hverri stefnist Vice-Løgmadurinn J. Olafsson og
hans Bisiddere, til ad forsvara eitt Interlócútórium,
Aastedes Forretning og dóm, afsagt í landaþrætu-máli
millum Presissins, sem egara af Haraststødum, og Sig-
urdar Jónssonar Proprietær til Blambra; stefnan
lesin og merkud lit. A. Vice-Løgmadur J. Olafsson
mætir fyrir Exceptions innlegg mót stefnunni, sem of-
seint, og eptir dómsins afstadin fatalia appellationis,
úttekinni, og begierir þess vegna henni sé afvísad;
uppleſid og markad lit. B. Sigurdur Jónsson
mætir

mætir einnig fyrir innlegg, af sama innihaldi og Exception, sem þad fyrra, lesid og markad lit. E. Sýslumadur J. Arnórsson repliquerar hier uppá, ad þetta se ecki, edur kunni ad álítast fyrir annad enn útflugtir, og bidur adgætast megi N.L. 1-6-12. Hvar uppá Yfir-retturinn þannig álýktadi:

Søkinni er løglega og í tíma innstefnt, eptir N.L. 1—6—12, hvørs vegna hún skal hér fyritakast.

Framkom svo innlegg frá Extra-løgþíngis-rettarins Bisiddere, hvarí þeir uppástanda kost og tæríngu af Prestinum; lesid og markad lit. D. Aktor framlagdi Hjeradz og Extraløgþíngis Prócessa og dóma í málinu; med þeim fyrra er þrætu-teigurinn tildæmdur Harastødum, en med þeim sídari er hann tilkendur Klømbrum, sem þeir framar med ser bera, upplesnir, med sínum 6 fylgiskjølum, og markadir lit. E. Því nærst framlagdi Aktor 2 innlegg, undir nafni Prestsins A. Þórarinssonar; þad fyrra er undirrettíng um sakarinnar Tildragelse og Sammenhæng, hvarí ad fylgir eitt þíngsvitni af 14da Aug. f. á. um þad, ad jørdin Harastadir hafi verid uppbodin, en enginn hana taka viljad; upplesid og markad lit. F. Þad annad eru Prestsins Invectiver á móti Vice-Løgmanns dómi og adgjørdum í málinu; þad lesid og markad lit. G. Aktor uppástód enn framar og setti í rett munnlega: 1.) Ad Vice-Løgmadur J. Olafsson, dótt-

ur-ingdur sál. Sýslumanns B. Haldórssonar (hvørt søkinni óvidkomandi, þó med 2ur myndugum innleggjum fyrir Hjerads-rettinum, hefir í ákjefd viljad hana afbaka) hafi gjørt sig, fyrir fylgi med Sigurdi Jónssyni á Klømbrum, hærst grunsamann, med því ad nafngefa í málverki landanna, Klambra-ás á þrætuteignum, eitt ørnefni, sem aldrei finnst nefnt í heila Prócessinum, en útiláta eitt annad virkilegt ørnefni nedarlega á þrætu-teignum, lengst burt frá Haraftødum, Harastada-holt, er 2 skirir vitnisburdir nefna úrþryckilega, hvørt ed tilvísar ad Harastadir egi þat land, og p. conseqvens allann þrætu-teiginn. 2.) Høfud grundvøllur, á hvørjum Vice-Løgmadurinn grundi sinn dóm, se Gudmundar Grímssonar framburdur eda munnmæli, útsagt utan rettar, en innfært daginn eptir í Prócessinn, sem aldrei er svarid fyrr edur sídar, heldur hefir hann einúngis eidfest þad, hann ad undanførnu vitnad hafdi, og er allt annad Flóakots byggíngu óvidkomandi. 3.) Fyrsta Extraløgþíngis dóms sins høfud-atridi og ørnefni, Klambra-flói; þrætupartúrinn nefnist svo hvørgi í Hjerads eda Extraløgþíngis-Akterne eda Bilagerne, er því uppdiktad, og þeckjanlega samaslags sem Klambra-ás og Klembra-á, sem heitir Harastada-á ad sornu og nýju frá því þrætu-teigurinn og þad eginlega Harastada land liggur vid hana á bádar sídur. 4.) Af løg-gyldum bevísíngum og eidfestum vitnisburdum Gudmundar Gríms-

sonar

sonar og Þórdar Erlendssonar er það klárt, að hvörki á ómsann hátt nje ydugleða hefir óeining og þræta legið á þrætu-teignum, hvors Vice-Løgmannsins dómsslúttníng vænisi, heldur hafa Haraftaðir hann, med løglegri hefð, undir sig lagt. Að síðnsiu framlagði Aktor kostnaðar-reikníng í málinu, undir Prestsins nafni, uppá 31 rdl. 5 mk., sem hann uppáslóð Yfirretturinn vildi tildæma kontra-partana að borga sínum Principal; hann uppleſinn og markadur l. t. H. Meira qvaðst Aktor ecki hafa fram að færa, og innlict sokina til endilegs dóms, er svolátandi var afsagdur:

Það er med einni, hér fyrir Yfir-rèttinn framlagðri Kópíu af gamlu kaupbrèfi á Membrana, sem verið hefir med 4um hángandi innsiglum, verificeradri af Antiqvario Jóni Olafssyni og Einari Nikólaussyni, gottgjort, að jördunni Haraſtøðum hefir þá verið eignað land allt til þessara umerkja: allur hálfur dalurinn framundir Miðtúngu, og í þann gard, sem liggur undan Márstøðum, og ofan í vatn, fyrir nordan Djúpulág; en á milli Haraſtada og Hverár, úti Digrahamar, og sjónhending ofan í læk þann, sem fellur í stocki fyrir utan Grillir, þar sem lækirnir koma saman í túngusporðinum, og ofan í Steinsholt; þaðan og ofan í vatn móts vid sunnanverdt Hrútanes; hvar af audsætt er, að sá umþrætti og enn þá kalladi Haraſtada Teigur, hefir þá legið undir jordína Haraſtadi en ecki Klömbur,

eins

eins og þad holt, sem nordantil er vid Djúpu-lág, kallast enn í dag Harastada-holt; þar-ámóti finnst hvørgi nefndur í Próceſſinum, ſá, í Situations-kortinu nefndi Klambra-ás. Auk ofanſkrifadra ornefna, ſem adgreina beggja þeſſ-ara jarda lønd hvort frá ødru, og leggja teig-inn til Harastada, háfa 2 eidſvarin vitni og nockrir vitnisburdir gottgjort, ad þetta þrætu-land hafi átølulauſt brúkad verid, af Hara-ſtada egendum og ábúendum, en aldrei af Klambra-mønnum, nema ad þvi leiti, ſem peníngur þeirra hafi á honum gengid ad hyrd-um ſlægjum, og 1 eda 2 heſtar heys hafi þar þá ſlegnir verid, ſem hvorttveggja géfur þeim ecki nockurn eignar-rétt til þeſſa lands; dæm-iſt þvi rétt:

Sá ſvo kalladi Haraſtada-Teigur, álítſt ad hafa verid, og ſkal vera, æfinleg eign Haraſtada upp hédan, hvørn full-kominn eignar-rétt Haraſtada, á þrætu-plátſinu, eckért ſkal veikja ſú áſtæda Klambra egenda, ad frá þeirri jørdu hafi bygd verid hjáleiga, nordantil vid merkin, er Flóakot ſkyldi heitid hafa, hvad Sigurdur á Klømbrum hefir ecki kunnad løglega ad bevíſa, enn ſídur ſinn eda annara eignar-rétt til plátſins

edur

edur tóptastœdanna, né heldur, hvert þar hefir lánga edur skamma stund bygd haldist, edur nockurntíma ákomist. Er svo sá afsagdi Extra-logþíngis dómur, af Vice-Logmanni J. Olafssyni, í þessu máli fráfallinn. Prócess umkostnadur er, í tilliti til beggja partanna, upphafinn; en til sakfóknarans, Prestsins A. Þórarinssonar, borgi Vice-Logmadurinn 6 rdli. Cróner í Reparation, innœrstkomandi Michaelis-messu, undir adfor og Execútíón. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

O. Stephánsson.	S. Solvason.
B. Markússon.	M. Olafsson.
P. Þorsteinsson.	G. Runólfsson.
L. Gudmundsson.	M. Kétilsson.
J. Eggértsson.	B. Schéving.
S. Finnsson.	M. Gíslason.

Num. III.

Þann 27da Júlí mœtti fyrir Yfir-rettinum Sýslumadur S. Finnsson, og stamlagdi Yfir-rettar stefnu, útgefna Prestinum Gísla Olafssyni, med hverri Log-

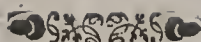
madur

madur B. Markússon stefnist, til ad forsvara sinn afsagda Løgþíngis-dóm, í einni festu-søk millum Prestsins og bóndans Þorkells Magnússonar, sem og er stefndur, ad forsvara sína Aktíón, med vídara; Sýslumadur S. Finnsson er einnig stefndur, for Processens Skyld; stefnan lesin og mørkud lit. A. Vóru svo upplesin Hjerads- og Løgþíngis-Akta í søkinni; med þeim fyrra er Presturinn fríkenndur frá, ad borga festunna til Þorkells, en í þeim sídara dæmist hann ad svara henni til bóndans, sem nefnd Akta framar med ser færa, lesin og mørkud lit. B. Vídara framlagdist innlegg undir Prestsins nafni, sem er Recension sakarinnar, samt hans ákjærur móti Þorkells og hans Prókúrators, O. Hjaltalíns Procedeuri og umgángi í søkinni; lesid og markad lit. C. Annad innlegg frá Prestinum var uppleſid, hvarí hann átelur Løgmannsins dóm, markad lit. D. Løgmadur B. Markússon mætir, og segist eckert Paastand vilja gjøra í søkinni, en yfirlætur Rettinum ad dæma í henni eptir Actis og Probatis. Løgrettumadurinn O. Hjaltalín mætir eptir fullmakt, uppá bóndans Þorkells vegna, og uppástendur, ad sínum Principal tildæmist sú umþrætta festa, og ad hann megi afleggja sinn eid í Hjeradi um festunnar upphæd, edur og jørdin Slóagabl aptur til ábýlis; prótesterar þar hjá, móti øllum nýjum Dókúmentum frá Prestsins sídu. Meira qvádust partarnir ecki hafa ad framfæra í sókn edur vørn málsins, sem þess vegna

vegna var til endilegs dóms uppteckid, og hann svo-látandi affagdur:

Af þeim í Próceſſinn innfærdu privat-ſkrifum Sýſlumanns B. Sigurdsſonar til bóndans Þorkélls Magnúsſonar, er audſjá-anlegt, ad þeſſi hefir fengid þeim fyrra, pen-ínga í hondur, er hann hefir ætlad til ſkyldi bjódaſt í feſtu fyrir Flóagabl, árid 1759, en hvad margir þeſſir peníngar hafa verid, edur hvert nockrum afhendtir, greina ecki, enn ſidur gottgjora þeſſi bref; þad er þarámóti víſt, ad Biſkup F. Jónsſon, er hafdi þeſſa jord, ſem Skálholts-ſtóls Oeconomus, undir Forvaltn-ing, hefir ecki viljad tilſtanda, ad nockra feſtu hafi frá Þorkéli, edur Sýſlumanninum hans vegna, medtekid, hvors vegna, þar loglegar be-víſingar í þeſſu máli vanta á Þorkélls ſídu, Preſturinn G. Olafsſon kann ecki tildæmaſt ad borga nockud óviſt edur óágvardad útlag Þor-kélls til Sýſlumanns B. Sigurdsſonar, heldur heyrir honum til ad upplýſa og gottgjora ſína fordríng med løglegum bevíſingum, og hefir í þeſſu falli adgáng til Sýſlumannſins erfíng-ja, ſem eiga ad gjora ſkil fyrir, hvad af þeſſ-um peníngum ordid hefir, en Þorkéli, hvad marga hann hefir til Sýſlumannſins útlagt. Því dæmiſt rétt:

Allt ſvo lengi þeſſi qvæſtio prælimi-naires er ecki afgjord, kann Preſturinn

G. Olafsson ecki dæmast skyldugur, nockra festu ad útleggja til Þorkélls. Er svo Logþíngis dóminum í þessu máli fráfallid, en Hérads dóminum, Prócess-kostnadar-laust, stadfestur.

Actum ut supra.

L. A. Thódal.

D. Stepháunsson. S. Solvason.
M. Olafsson. P. Þorsteinsson.
G. Runolfsson. L. Gudmundsson.
J. Eggértsson. B. Schéving.
M. Gíslason. J. Arnórsson.
B. Jonsson. J. Jónsson.

NUM. IV.

Sama eptirmiddag settist Yfir-retturinn ad nýju; var þá fyritekin sú í fyrra uppsetta Margretar Gudbrandsdóttur dulsmáls sök, og upplesid þad af Sýslumanni J. Jónssyni tekna Forhør í sökinni, sem álykt-ad var, ad enga upplýsingu gæfi í málinu, framar enn ádur fengin var; Forhøret var audkennt lit. C. Delinqventinden fyrir Rettinn innkolluð og examinerud, stendur vid sína, her fyrir Yfir-rettinum fyrirfarandi ár gjørda lýsingu, svo vel í tilliti til sinnar barns-fædingar og medhøndlunar á því, sem Gunnhildar

Til

Tilskyndelse þar til. Aktor Sýslumadur J. Arnórsson, uppástendur: ad Delinqventinden verdi dæmd, sem sú, er. óneydd og vísvitandi hafi fargad sínu fóstri. Defensor, Sýslumadur H. Þorgrímsson, refererar sig þarámóti til síns ádurgiørda Paastands í søkinni nefnil. ad þar sen engar fullkomnar bevísíngar, ad hún hafi nockurntíma barn fædt, nema hennar egin medkenníng; uppástendur því, ad hún dæmist í Tukthúsid sína lífstíd. Meira høfdu Aktor og Defensor ecki ad framfæra, var því í søkinni svolátandi dómur ássagdur:

Margrét Gudbrandsdóttir, sem bædi fyrir Løgþíngis- og Yfir-réttinum hefir ætíd játad og medgengid, ad hún, árid 1770, hafi fædt stúlkubarn med lífi í heiminn, í dulsmáli, þad sama á háls skorid og kastad í lón nockurt, í **Vestmannaeyjum**, hefdi þar fyrir forþénad ad straffast eptir Forordníngunni af 7da Febr. 1749, hefdi Corpus Delicti fundist, og henni, auk hennar játunar, ordid svoddan hrædilegt mord yfirbevísad; en svo sem þar til hafa ecki nádst skilríki, þó med adskiljanlegum Inqvisitioner hafi verid raun til gjørd, svo dæmist hún einúngis til ad missa lífid, svo

sem sú, er fædt hefir í dulsmáli, eptir NL. 6—6—7, 8. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

D. Stephánsson. S. Sølvason.
M. Olafsson. P. Þorsteinsson.
G. Runólfsson. L. Gudmundsson.
J. Eggértsson. V. Schéving.
S. Finnsson. M. Gíslason.
V. Jónsson. J. Jónsson.

Num. V.

Þann 30ta Júlí mætti fyrir Yfir-rettinum Sýslumadur M. Ketilsson, sem tilskickadur Actor í Jóns Gudmundssonar og Gudrídar Bjarnadóttur mords-søk, og framlagdi Yfir-rettar stefnu af gjærdags dató, med hvørri til stadfestingar og ydermere Paakjendelse innstefnast, þeir, yfir nefndum Delinqventer, afsøgdu Hjerads og Løgþingis dómar, samt Sýslumadur S. Finnsson og Løgmadur B. Markússon þá sømu ad forsvara, sem og Delinqventerne Jón og Gudrídur ad lída dóm; stefnan lesin og mørkud lit. A. Þar næst framlagdi Aktor Hjerads og Løgþingis Processa og dóma í málinu, í hvørra slúttningum Jón er frá lífinu dæmdur, en Gudrídur í Spinnhúsid í Kaupmannahøfn sína lífstíd, lesnir og markadir lit. B. Akterne fylgdi vitna leidslu Akt, genginn ad Essubergi þann 20ta Maí

nærst-

nærstlidna, af Sýslumanni G. Runólfssyni, lesinn og markadur lit. E. Delinqventerne Jón og Gudrídur fyrir Rettinum examinerud, fyrst hvørt út af fyrir sig, og sídan konfronterud, játa edur medkenna eckert framar enn ádur skied er fyrir Hjerads-rettinum; en verda tvísaga um tímann, nær Jón Gissursson hafi dáid; segir Jón þad hafi skied lítid eptir dagmál, en Gudrídur framber: ad þegar hún geck út á túnid, sem var um hádegi edur lítid fyrri, hafi madur sinn lifandi verid, leggur þad til: ad øll sú ólucka, sem hún er komin í, hafi Jóns koma ad Helludal orsakad, en vill øldúngis ecki upplýsa, hvad hún meini fyrir þá ólucku. Aktor framlagdi innlegg af dags dató, hvarí hann uppástendur Løgþíngis dómsins stadfestíngu, lesid og markad lit. D. Jóns Gudmundssonar Defensor, Sýslumadur J. Jónsson, qvedst eckert hafa ad framfæra, og óskar ad dæmt verdi í sokinni eptir Actis og Probatis. Gudrídar Bjarnadóttur Prókúrator, Sýslumadur L. Gudmundsson uppástendur, ad þeir í málinu afsøgdu dómar, verdi í tilliti til hennar móderadir, til Tukthúss erfidis, þar eckert se bevísad, er gjøri hana misþenkta, ad hafa haft hlutdeild edur vitund í mordi Jóns manns hennar. Sýslumadur Jón Eggertsson, Sigrídar Jónsdóttur Prókúrator, uppástendur, ad hún eptir þeim gengnu dómum øldúngis fríkennist, þar eckert hafi framkomid í Processinum, sem gravere hana í nockurn máta. Meira var ecki framfært

í sókn

í sökn edur vorn málsins, hvarí svolátandi dómur var afsagdur:

Þeir í þessu máli afsögdu Hérads- og Løgþíngis-dómar, hvar þær markverdustu þessa máls kríngumstædur, sem gravera Delinqventerne, Jón Gudmundsson og Gudrídi Bjarnadóttur, eru vel adgættar og greinilega anfærdar, stadfestast hér med af landsins Yfir-rétti, og líka svo í tilliti til Sigridar Jónsdóttuts Frikjendelse.

Actum ut supra.

L. A. Thódal.

O. Stephánsson. S. Sølvason.
M. Olafsson. P. Þorsteinsson.
G. Runólfsson. V. Schéving.
M. Gíslason. J. Arnórsson.
V. Jónsson. H. Þorgrímsson.
Th. M. Jsfjord.

Num. VI.

Þann 31ta Júlí settist Yfir-retturinn ad nýju, undir Amtmanns O. Stephánssonar Præsidió, í Hra. Stiptamtmanns L. A. Thódals forsøllum; mætti svo tilskickadur Aktor í Andresar Einarssonar og Oddnýjar Jóns-

Jónsdóttirs dulsmáls sök, Sýslumadur J. Jónsson, og framlagdi Yfir-rettar stefnu af 26ta Martsi nærstlidna, med hvørri stefnast Løgmennirnir S. Sølvason og B. Markússon, Sýslumennirnir V. Schevíng og M. Gíslason, samt Aktor í Hjeradi Erlendur Sigurdsson, til ad forsvara þeirra gengnu doma og Aktion i sökinni, ef þar í nockur forsómun skyldi finnast á þeirra sídu, Delinqventerne eru og stefnd ad lída dóm; stefnan lesin og mørkud lit. A. Delinqventinden upphrópud mætir ecki. Sýslumadur V. Schevíng framlagdi Attest Præstsins Odds Gíslasonar og Chirurgi Magnúsar Gudmundssonar, ad Oddný hafi dáid nærstlidinn 14da Júní, lesid og markad lit. B. Aktor framlagdi Hjerads og Logþingis dóma í sökinni, hvar med Delinqventinden er dæmd frá lífinu, en Andres ad erfida í því íslendska Tukthúsi sína lífstíd; lesnir og markadir lit. C. Þar nærst framlagdi Aktor innlegg af 29da húius, hvar med hann framfærir sitt Paastand í sökinni, lesid og markad lit. D. Sýslumadur V. Schevíng framlagdi einnig innlegg af 24da húius, hvarí hann sýnir sinn framgáng í sökinni, lesid og markad lit. E. Framar erklærar Sýslumadurinn, ad Actoris Erlendar Sigurdssonar Paastand í sökinni, og forsómunar assakan þar í, se hid sama, sem sitt, og framlagdi reikníng frá honum uppá þær gjørdu Omkostninger í Hjeradi, lesinn og markadur lit. F. Sýslumadur M. Gíslason, framlagdi innlegg af gjærdags dató, hvar í hann framfærir sitt forsvar,

 lesid

lesid og markad lit. S. Defensor, Sýslumadur S. Runólfsson uppástendur, ad þeir yfir Andresi afsøgdu dómar modereriſt. Meira framkom ecki í sókn edur vørn málsins, hvar í svolátandi dómur var affagdur:

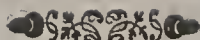
Eptir því, ad med því hér fyrir Yfir-réttinn framlagda Attesti Prestsins Síra Odds Gíslasonar og Chirurgi Magnúsar Gudmundssonar er gott-gjørt, ad Oddný Jónsdóttir sé, fyrir tímanlegann dauda, burtkollud, svo kénnur hennar dulsmáls sok ecki framar undir dóm, svo vídt hana snertir. En í tilliti til Andrésar Einarssonar grunsama umgángs, þá er Hérads og Løgþíngis dómur í sømu, med hvørjum hann er dæmdur ad erfida í Islands Tukthúsi sína lífstíd, hér med stadfestur. Hvad kostnadi í þessari sok vidvíkur sídan 1772, þá eru allir þeir innstefndu í málinu þar fyrir fríteknir. *Actum ut supra.*

D. Stephánsson.

M. Olafsson. P. Þorsteinsson.
L. Gudmundsson. J. Eggértsson.
S. Finnsson. J. Arnórsson.
B. Jónsson. H. Þorgrímsson.
Th. M. Jssiord.

Num. VII.

Þann 1ta Aug. settist Yfir-retturinn ad nýju, mætti þá Sýslumadur G. Runólfsson uppá Handels Directionens vegna, og framlagdi Yfir-rettarins Assigt af 26ta Júlí a. p., í þeirri svo kölludu Innrettinga sök, sem Landfógetinn S. Magnússon hefir anlagt móti því fyrra Handels Compagnie, hvar med Sýslumanninum M. Ketilssyni og Lögþingis-skrifaranum S. Sigurdssyni, sem Commissaries í nefndri sök, er fyrilagt ad mæta fyrir þessa árs Yfir-retti, og forsvara þeirra í henni assagda dóm, ásamt Landfógeta S. Magnússyni ad svara til sinnar máls-sóknar, lesid og markad lit. A. Uppá síód svo Sýslumadur G. Runólfsson, ad sú Yfir-rettar stefna væri upplesin, sem er úttekin af Prókúrator H. Lindberg í þessari sök, og fyrir þessum Retti ad fornu producerud og anhængiggjörd, samt hans innlégg, stefnunnar póstum vidvíkjandi, og óskar þar uppá verdi af þessum Retti assagt eitt præliminaire Kjendelse. Landfógeti S. Magnússon framlagdi innlegg af dags dató, hvar í hann moverar Exceptioner í móti þeim flestu af Assessorerne, lesid og markad lit. B. Med innlegginu fylgdi Landfógetans Supplique, og þar uppá teiknud Stiptamtmannsins Erklæring um, ad sökin megi lige til Højeste-Ret indstevnes. Annad innlegg framlagdi Landfógetinn af 24da Júlí nærstlidna, undir Sýslumanns M. Ketilssonar nafni, sem er hans svar og

Repliqve uppá þá honum vidkomandi stefnu-pósta, lesid og markad lit. C. Þridja innlegg framlagdi Landfógetinn af 18da Júlí nærsilidna, undir Løgþingisskrifara S. Sigurdssonar nafni, hvar í hann svarar þeim póstum stefnunnar, sem hann snerta, lesid og markad lit. D. Hier uppá var afsagt svolátandi Interlocutorium:

Af þeim hér fyrir Yfir-réttinn framløgdu Dókúmentum er bevísad, ad annar af þeim allranádugast tillátnu Commissariis, Løgþingisskrifarinn S. Sigurdsson, í þeirri uppástefndu søk, í millum Handels Compagniets og Landfógetans S. Magnússonar, hefir þann 11ta Aug. 1772, útgéfid Commissions stefnu, og látid hana auglýsa fyrir Handels Compagniets Fullmektugum H. Lindberg, til þess 6ta Octóbr. nærst eptir, ad mæta á Eyrarbacka, til ad lída dóm í sømu søk, án þess ad láta þann í þessari søk allranádugast bevilgede 1ta Commissarius, Vice-Løgmann M. Olafsson, vita nockud þar af, edur hafa hans samþycki þar til, heldur undireins med einu post-scripte uppá sømu stefnu, antekid Sýslumann S. Finnsson til Med-kommissarius, hvorn þó ecki var þar til ad formaae, engu ad sídur hefir þó Løgþingisskrifarinn aleinn haldid Rétt á Eyrarbacka þann 6ta Octóbr. 1772, upplesid þad kónglega Commissorium ásamt med Commissions stefnunni, og þar ecki frávísad søkinni — sem menn meina — fyrir of stuttann stefnu-frest, heldur útsett hana til þess 16da Apr. 1773, hvort ed Landfógetinn med ein-

um

um, undir hans nafni, útgéfnum kall-sedli, hefir gefid Lindberg til vitundar, hvar eptir þeir þó bádir hafa mætt á Eyrarbacka, þá hvorki Log-þíngisskrifarinn né nockurr Commissarius var til stadar; einúngis erklæradi hann sídan í tilskrifi af 26ta Apr., ad hann ætladi ecki ad skipta sér af sökinni, svo framt henni ecki til þess 31ta Maí yrdi loglega innstefnt, og duglegur Commissarius af Landfógetanum anskaffadur. Í Maí mánudi útgéfur hann og Sýslumadur M. Ketilsson — Landfógetans systursonur — nýja Commissions stefnu, sem H. Lindberg hefir auglýst verid, med 3ja vikna stefnu-fresti, á þann 22ann Júlí, ad mæta á Eyrarbacka, sem liggur í ödru Héradi, hvar Logþíngis-skrifarinn í Sessionen fyrst til vitundar géfur, ad hann, í Vice-Logmanns M. Olafssonar stad, hefdi antekid Sýslumann M. Ketilsson til ad vera Med-kommissarius, móti hverjum Lindberg hefir próteslerad, vegna þess hann væri Landfógetans systursonur, Interessent í Innréttingunum, dæmdur í bætur til Handels Compagniet, og enn þá í opinberum Prócess þeim á móti, hvad eckert var aktad, heldur álýktad, ad sökin skyldi allt eins fullt fyritakast og uppádæmast; Rétturinn álitur og ad Vice-Logmadurinn hefir ecki fullkomlega neitad, ad inngánga sem Commissarius í Commissionen, þegar hann fengi þá skilmála af Landfógetanum accorderada, sem hann hafdi uppástadid, en nema þeir væri uppfylltir, hefir hann declarerad sig óviljugann; til ad gánga í

søkina, og ad sá annar Commissarius, Løgþíngisskrifarinn S. Sigurdsson hafi verid á sømu meiníngu og þad til vitundar gefid, sýnir hans post-script uppá stefnuna af 25ta Sept. 1772, hvar í hann útþryckilega segir, ad Vice Løgmadurinn ecki gódviljuglega hafi viljad uppá sig taka Commissionen, sem og ad Landfógetinn hafi proponerad Sýslumann S. Finnsson, svo Sýslumann J. Jónsson, þar eptir Vice-Løgþíngisskrifarann Th. Nikólaison til Commissarier, hvørt einnig í þvi erindi mætti á Eyrarbacka, jafnvel þó eckert væri í søkinni gjort ad því sinni. Svo sem nú Cancellie-Placaten af 14da Júlí 1771, setur þad fyrifram, ad sá Commissarius, í hvørs stad sá annar Commissarius hafi makt til ad útvelja einn annann, nær hann hefir forfall, skuli virkilega hafa tekid uppá sig Commissionen, hvad þó Vice-Løgmadurinn finnst ecki ad hafa gjørt, þar fyrir kunni svoddan forfall, sem Cancellie-Placaten umtalar, í tilliti til hans ecki hafa stad, heldur í sliku tilfelli hefdi þad mátt tilkoma einúngis Hans koníngl. Hátign, ad útnefna nýjann Commissarius, hvørju og Compagniets Prócúrator hefir fyrir þenna Rétt innstefnt. Endilega hefir Lindberg fyrir Réttinum í þeirri høldnu Commission óskad og uppástadid, ad Landfógetanum byrjadi ad framvísa sína fullmakt frá Interessenterne í Innréttíngunum, til þess ad byrja þessa søk og henni ad framfylgja, sem þó ecki af Commissarierne hefir fengid áheyrslu, jafnvel þó Yfir-rétturinn áliti, ad Landfógetinn hefdi verid

skyld-

skyldugur til þess, þar hann í Interessentanna nafni, hafdi stefnt og gjört sínar áſtædur. Allt þetta framferda, hefir Handels Compagniets Prócúrator Lindberg uppáklagad, og innstefnt bædi Landfógetanum og Commissarierne fyrir þenna Yfir-rétt, ad standa til rétta fyrir og forsvara, og uppá svoddann grundvöll uppástadid, ad sökinni mætti verda frávísad, og hans Principaler tildæmdur Próceſs kostnadur m. v. Þar nú hvörki Landfógetinn edur Commissarierne hafa med réttu kunnad ad neita, ad þannig sem ansært er, hafi tilgengid í sökinni; svo í tilliti til þess, ad Sýslumadur M. Ketilsson var prótesteradur og haldinn ad vera Interessent í Innréttingunum, sem enginn á þeirri tíd vissi ødruvísi, og hann siálfur ecki hefir leitast vid ad afsaka sig fyrir, þar fyrir utan stód í dæmdum bótum og opinberum Próceſs vid Handels Compagniet, og þar hiá var Landfógetanum svo ná-skyldur, þá kann þessi Réttur ecki ad álíta hann fyrir habil dómara í þessari sök.

I tilliti til ádur ansærds óreglulega umgángs og framfarar í málsins fyrstu byrjun og medhøndlun, er sýnist ad strída ámóti løgunum og Cancellie-Placaten af 14da Júní 1771, álitur Yfir-rétturinn ad vera skéd þvílíkt feil, hvar fyrir hann finni sig orsakadann, eptir gjørdum Próteſter og Irettesættelser, ad frávísa, svo sem hann og hér med frávisar þessari

Com-

Commissions søk, svo sem hún hefir ecki þau fornemstu Reqvisita, sem laganna Formalitet útheimtir, til þess ad uppbyrja og framfylgja, uppá réttferdugann máta, einni søk, hvar fyrir høfud-søkin kann hér ecki, undir endilegann dóm, ad fyritakast, fyrr enn hún uppá nýtt verdur løglega byrjud og anløgd. Fyrir ó-løglegann umgáng í málinu, betali Commissarierne til Handels Compagniet í Prócess kostnad 100 rdli., þar fyrir utan til Jústits-Kassans hvørr fyrir sig 4 rdli, og Løgþíngisskrifarinn þaradauki til sama Kassa 1 rdl., undir adfør og Execútión ad løgum. *Actum ut supra.*

L. A. Thódal.

D. Stephánsson. S. Sølvason.
M. Olafsson. P. Þorsteinsson.
J. Eggértsson. B. Schéving.
S. Finnsson. M. Gíslason.
B. Jónsson. J. Jónsson.
H. Þorgrímsson. Th. M. Jsfjord

Ad þessi Yfir-rettar Acta sen rett útskrifud af Yfir-rettar Prótó-ollnum, fyrir þessi framanskrifuda 4 ár, og honum samhljóda, vitnar

B. Stephensen.

